

Naročnina listu: --
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . 5—
 Četrt leta . . . 2:50
 Mesečno . . . 1—
Zunaj Avstrije: ----
 Celo leto . . . 15—
Posamezne številke
 -- 10 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vin.
 od 6redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 — popust. —
„Straža“ izhaja v pon-
deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
Moroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopoldne.

Proti Italijanom uspešno naprej!

Naši so že v solnčni Italiji. — Druga italijanska črta predrta. — Naši so zavzeli važne utrdbe na italijanskih tleh. — V šestih dneh nad 16.000 Italijanov ujetih, med njimi 341 častnikov. — Dosedaj 132 topov in 76 strojnih pušk uplenjenih. — Naši zrakoplovci zopet obiskali Italijo. — Pred Solunom se je baje začela ofenziva. — Na drugih bojiščih nič posebnega. — 200.000 dolarjev dovoljenih za predpriprave mirovni

pogajanj.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj 21. maja.

Uradno se razglasa:

Rusko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Balkansko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Italijansko bojišče.

Boji na južno-tirolski bojni črti so se razširili, ker so naše čete začele napadati tudi na gorski planoti Lavarone.

Vrh gorskega grebena Armenterra se nahaja v naši oblasti.

Na gorski planoti Lavarone so naše čete udrle v prvo sovražno črto, katero je sovražnik trdovratno branil.

Bojna skupina, sestavljena iz tirolskih cesarskih lovcev in linške pehotne divizije pod poveljstvom Njegove c. in kr. Visokosti podmaršala nadvojvode Karola Franca Jožefa, je razširila svoj uspeh. Zavzeti sta Cima dei Laghi in — severoizhodno tega vrha — Cima di Mesole. Pregnan je sovražnik tudi s prelaza Barcola. Južno od tega prelaza smo zopet uplenili tri 28 cm havbice.

Iz smeri od Col di Santo prodirajo naše čete proti Pasubiu.

V dolini Brand smo zasedli Langeben (Anghebeni).

Včeraj, dne 20. maja, je bilo ujetih čez 3000 Italijanov, med temi je bilo 84 častnikov, uplenjenih je pa bilo 25 topov in 8 strojnih pušk.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 21. maja.

Francosko bojišče.

Na južnem in južnozahodnem pobočju višine „Mrtvi mož“ so se nemške čete po spretni artilerijski predpripravi pomaknile naprej. 31 častnikov in 1315 mož je bilo ujetih. Uplenjenih je bilo 16 strojnih pušk in 8 topov ter mnogo drugega vojnega gradiva. Slabiji sovražni protisunki so bili brezuspešni.

Desno od Meze je bil, kakor se naknadno poroča, v noči na 20. maja v Caillette-gozdu sovražni napad z ročnimi granatami odbit. Včeraj (20. maja) ni bilo tukaj nobenih infanterijskih bojev. Artilerijski ogenj pa je na obeh straneh bil od časa do časa zelo srdit.

Manjša podvzvetja in sicer zahodno od kraja Beaumont in južno od Gondrexona, so bila povsem uspešna.

Rusko bojišče.

Nič novega.

Balkansko bojišče.

Položaj je splošno nespremenjen. Zadržki, ki so nastali vsled velikih povodnj v Vardarski dolini, so odstranjeni.

Milan in Padova v vojnem ozemlju.

Iz Bazela v Švici se poroča, da se je pokrajina mest Bergamo, Milan in Padova pritegnila v ozemlje, ki se smatra, da je po vojski ogroženo. Za ta mesta veljajo poostrena določila, ki so v veljavi v vojnem ozemlju.

Četverosporazumova ofenziva v Macedoniji.

List „Journal“ poroča dne 21. maja iz Soluna, da se je ofenziva generala Sarraila v okolici krajev Montebelles in Siderokastro razširila. Sarrail je odredil, da se naj zapre večje število mohamedanskih in grških kmetov v teh okrožjih, ker so baje prijazni Bolgarom. Prijete kmete so spravili v trdnjavo Dovatepe.

„Petit Parisien“ poroča dne 20. maja iz Soluna: Izredno hudi viharji so pretrgali vse brzozjavne zveze. Na različnih delih bojišča na levem bregu reke Vardar se topovski boj nadaljuje.

200.000 dolarjev za mirovno konferenco.

Mornariški odsek severnoameriške zbornice je enoglasno sprejel resolucijo poslanca Hensleya, v kateri se predsednik pooblašča, da naj zavoljo zaključitve evropske vojske povabi vse države na zemlji k posvetovanju, da se izvoli razsodišče ali kak drug odbor, ki bi imel nalogo, skrbeti za odpravo ali poravnavo vseh sporov med narodi. Za pokritje vseh stroškov te mirovne konference je mornariški odsek dovolil 200.000 dolarjev, t. j. približno 1.000.000 K.

Naš prestolonaslednik — poveljnik.

Vsako avstrijsko čuteče srce se je razveselilo, ko smo zadnji petek, dne 19. maja, čitali v poročilu našega generalnega štaba, da se naše zmagovalne čete na južnem Tirolskem nahajajo pod poveljstvom Njegove c. in kr. Visokosti podmaršala nadvojvode Karola Franca Jožefa. Razveselili smo se, da je prihodnjemu našem cesarju dan analog, da popelje krasne naše čete preko mej v Italijo in kaznuje nezvestega zaveznika. Naše veselje je tem večje, ker vemo, da je tudi veliko slovenskih fantov in mož pod njegovim poveljstvom, kateri bodo brezdvomno tudi v teh bojih zastavili vse svoje moči, da naredijo s svojo neprimerno hrabrostjo čast slovenskemu imenu.

Prestolonaslednik — poveljnik naših čet v južnih Tirolah! Že ko je bil imenovan za podmaršala, je bilo jasno, da bo prestolonaslednik poklican še igrati važno ulogo tudi v sedanji vojski. To se je zdaj uresničilo. In razveseljivo za nas Slovence in Hrvate je ravno to, da se je postavil na čelo čet, ki so določene kaznovati našega starega dušmanina avstrijskih Jugoslovancev, nezvestega Laha.

Slovenci in Hrvati udano pozdravljamo novega

vojnega poveljnika ter mu želimo, da se mu posreči, kar želi sam in z njim vsa Avstrija, zadati usoden udarec laški armadi. Blagoslov božji in sreča junaška naj spremljata visokega poveljnika in njegove čete!

Petindvajsetletnica delavske okrožnice.

Dne 15. maja 1891 je izdal papež Leon XIII. znamenito okrožnico, ki se pričenja z besedami: „Rerum novarum“ in v kateri se razglaja socialna načela v korist delavskim stanovom v smislu večnih krščanskih resnic. Imenuje se splošno Delavska okrožnica in po pravici se danes delavski prijatelj s hvaležnostjo spominja, kako je papež pred 25 leti kakor pravi oče vseh zatirancev vzdignil svoj glas za delavske pravice. Vse polno zmognih misli je krožilo glede na socialno vprašanje med katoličani, preden je izpregovoril rešilno besedo sv. Oče. Zlasti o državi in njenih dolžnostih v pomoč slabijim stanovom se je trdilo vseprek, naj se sploh v socialne razmere ne vtika. Liberalni katoličani so branili ta-le vodilna načela: „Država nima pravice se vtikati v zasebne gospodarske razmere. Delavska pogodba mora ostati neomejeno svobodna, delodajalec naj se ravna po svoji vesti, ni pa treba zakonov, ki bi s silo zahtevali v korist delavcev kaj od njega. Cerkev naj pomaga samo s tem, da uči medsebojno ljubezen, duhovnik naj deluje samo v cerkvi in naj se ne spušča na socialno polje. Delavsko združevanje in sploh vse združevanje delavskih stanov je nevarno; s tem se uče ljudje samo upornosti in se vadijo takih reči, ki jih jim ni treba vedeti.“ — Če so tako govorili, pisali in učili celo katoličani, koliko huje je bilo vse to še le pri ljudeh, ki niso imeli druge misli, nego hrepenenje po čim največjih dobičkih in pri katerih ni delavec nič drugega pomenjal kakor stroj, ki se mora samo toliko skrbeti zanj, da teče in ki se vrže proč, kadar ne služi več svojemu namenu.

Nasproti tem naukom je papež Leon XIII. učil v svoji okrožnici, katere petindvajsetletnico obhajamo, ta-le načela:

„Država mora po svojem bistvu skrbeti za splošni blagor. Če je prav urejena, ji ni treba novih potov za rešitev socialnega vprašanja. V taki državi vlada poštenje, družinsko življenje je urejeno, varnost in pravičnost se spoštuje, javnih bremen je malo in pravičnost so razdeljena; poljedelstvo, obrt, veda in umetnost se razvijajo. Prav uravnana država mora skrbeti za vse po načelu delilne pravičnosti. Vsi sodelujejo za splošni blagor, torej ga boji vsak deležen. Po tisti vrsti mora država skrbeti za posamezne stanove, po kateri sodelujejo za skupni namen. Prvi so tisti, ki vodijo državo. Takoj za njimi so pa delavski stanovi, ki z delom svojih rok ustvarjajo premoženje državi. Vsled tega se mora država po zahtevah delilne pravičnosti že v drugi vrsti ozirati na nje. Svoboda mora braniti; če bi pa imelo kaj škodovati splošni koristi, mora poseči vmes. Njena dolžnost je, da nastopi ob uporih, stavkah, kadar se omaje rodbinsko življenje, kadar je vera ali nramnost v nevarnosti, ko delodajalci krivično postopajo z delavci in žalijo njihovo človeško in krščansko dostojanstvo. Splošno mora država bolj skrbeti za reveže, nego za bogatine. Rod bogatinov, ki je ograjen s svojimi trdnjavami, potrebuje manj javnega varstva: Nesrečno ljudstvo, ki nima nobenih lastnih moči za svoje varstvo, je najbolj navezano na državno oporo.“

Dve reči izmed nešteti, ki so čudovito upliva- e vsled imenovane papeževe okrožnice, omenjamo

ležečih listnih teles. Listi imajo neizmerno veliko število majhnih odprtín, ki sprejemajo v se zrak in ga po svojih vodih odvajajo v notranjost, kjer potem zrak razkrojijo v njegove sestavine; potrebne sestavine uporabijo za rast, nepotrebne pa izločijo. Bukov list ima okoli 200.000 takih odprtín ali luknjic. Pri večini rastlin se nahajajo te luknjice na spodnji listni strani, ker na zgornjo stran pride lahko prah in zamaši odprtine. Vsaka odprtina je tako urejena, da se lahko ali razširi ali zoži, kakor pač potrebuje več ali manj zraka. Listi so navadno široki, da pridejo z večjo zračno množino v stik. Med zgornjo in spodnjo kožico se nahaja nepreštevna množina zrnec, ki dajejo listu zeleno barvo. Njih naloga je, da razkrajajo zračno ogljikovo kislino ter dobivajo iz nje za rastlini koristne deljke, iz katere pa večini sestoji rastlina, listi, cveti in sadovi. Ob solnčnih žarkih in s pomočjo sokov, ki jih dobivajo potem korenini, ustvarjajo belazrnica, ki niso nič drugega nego škrob.

Ker rastlinski listi odvajajo zraku ogljikovo kislino in oddajajo kisik, za to je njihova okolica posebno močno napolnjena z dušikom, ki nam povzroča lahko dihanje. Toda ker kisik pospešuje dihanje in pospešuje izživenje, bi bilo zopet od škode, ako bi v velikem gozdu bilo vedno manj ogljika in vedno več kisika. Modri Stvarnik je tudi v tem oziru preskrbel za ravnotežje. Rastline oddajajo kisik, živali ga potrebujejo za dihanje in oddajajo zato ogljik, ki ga potrebujejo rastline. Ako bi bile na svetu samo rastline in ne živali, bi človek hitro izživel, nasprotno: ako bi bile na svetu samo živali in ljudje, bi se zadušil. Za to nam postaja slabo, ako se nas mnogo skupaj nahaja v zaprtem majhnem prostoru ali v natlačenem zaprtem zverinjaku. Da dobiva torej zrak prave množine kisika in ogljikove kisline, je Bog zopet premudro uredil: kar ljudje in živali izdihavajo, to potrebuje zelena rastlina, kar pa ta oddaja, pa je nam in živalim v korist.

Na informacijo ob javljanju v tisk, da se je izvršilo v Monakovem predavanju vsega o grškemu ministru grofju Andrassyju, ki je strogo ogrski monarhiji in Nemčiji. Predavatelj se prisostvoval najodličnejši bavarski politični krogi. Andrassy sam je bil popoldne sprejet od kralja Bismarcka, avdienco v predavanju se je trudil madžarski državnik dokazati, pred vsem popolno interesno skupnost Nemcev in Madžarov. Izvajal je v Evropi in dveh narodov, katerih interesna skupnost ni bila tako jasna in preizkušena, kakor so Madžari in Nemci. Nikdar ni zaljubljen interes nemstva, da bi v nekdanji Panoniji ne vladal Madžar, temveč kak drug narod. Posebno pomemben pokret v zgodovini nemško-madžarskih odnosov se je izvršil z avstrijsko-ogrsko pogodbo leta 1867. Ogrska je glavna ovira ruskega prodiranja. Ogrska politika sicer ni bila samoposebi Rusom sovražna, bila pa je vedno samoposebi Nemcem prijazna, kajti le v sporazumu z Nemci je bila omogočena aktivna orijentska politika. Ogrski državniki, zlasti pa grof Andrassy (če ne predavatelj, op. ur.) so izvajali vse posledice iz tega spoznanja. Grof Andrassy je preprečil Hohenwarthove načrte, ki so s svoj česko politiko ogrožali stališče avstrijskih Nemcev.

„Rječ“ piše o Pašićevom potovanju, da se je šlo za določitev mej prihodnje Srbije. Teoretično je

„Rječ“ piše o Pašićevem motovanju, da se je slo za določitev mej priložnije Srbije. Teoretično je vsa stvar jasna, toda praktično je nekaj težav. Deželo ima sovražnik, in najprej je treba vojaških uspehov. Pašić pa na naš zahtev, ker je zavezništvo oba-
vilo Srbiji eden glavnih ciljev.
„Novoje Vremja“ pravi: Namen Pašićevoga po-
novljanja jastva jasen in priprost. Posedaj so se Sr-
bi borili na kredit in so zaupali pravičnosti zavezni-
kov, toda tudi to vištevilo ima gotve meje. Vlada kra-
lja Petra hoče danes brezpogojno jasno izvedeti, kaj
zavezniki mislijo s Srbijo. V tem vprašanju pa je
med oficijelno in narodno Rusijo velika razlika. Raz-
položenje ruske diplomatične birokracije je zelo vzne-
mirljivo. Bilanca Sazonove srbske politike je kaj za-
lostna. Srbsko-bolgarske vojne ni preprečil, pa tudi
se mu ni zdelo potrebno ziniti najmanjšo besedico o
usodi Srbije. Rusija stoji v srbskem vprašanju na-
ravno tako nejasnem stališču, kakor Italija, kar pa
seka rano in boli rusko samozavest. Sploh se mora
vprašati, ali za Rusijo jugoslovansko vprašanje še
obstoji.
„Birževije Vjedomosti“ pišejo v smislu „Rječi“
in pravijo, da bi bilo preiskavanje srbske zadeve pre-
negateno. Omejitji se je treba na izjavo. Seveda dobi
Srbija Macedonijo, Pašić se je hotel prepričati, ka-
ko misli ententa plačati Srbiji izdano menico.

LISTEK.

Gozd.

Tebi v krilo, senčni gaj,
Srce sili žali polno,
Ti hladu, miru mu daj,
Leči dušo bolno.

S. Gregorčič

Neka tajna sila vleče človeka v resno gozdno tihočo, katero moti le šuštenje drevesnih vrhov in žuborenje skritih vrelcev. V gozdu se vam od veselja dvigajo prsa ter hlastno srkajo v se oživljajoče zrake in vonjavo cvetlic. Na uho nam prijetno udarjajo mnogostevilni glasovi krilatih pevcev, naše oko pa gleda in občuduje te tisoče in tisoče mladih in starih debel, ki kakor mogočni stebri in šibki svečniki v tem naravnem tempelju, molijo proti nebesom. Toda Bog ni ustvaril gozda samo za naše oko in uho, za naša pljuča in srece, ampak dal mu je še večjo, neizmerno veliko nalogo v svojem stvarstvu. Ti milijoni listov in igel imajo izvrševati napram zraku veliko nalogo: izločevati morajo iz ogljikove kisline nam tako dobro dejajoče kisik, zakar tudi v gozdu tako lahko dihamo. Zdravnik mnogim bolnikom odredi bivanje v gozdnem zraku in gozdni senci.

Gozd izravnavajo tudi zračno vlago, kajti za mo-
riem je največji vodni nabiralec na svetu. Gozd od-
daja zraku polagoma, a stalno velike množine vlage
in s tem preprečuje nastajanje velikih in naenkrat-
nih nališov, kakršni pogosto obiskujejo kraje, ki so
na gozdihi ubogi. Kadar je dež, zabranjuje gozd, da
bi voda stekla takoj v dolino, in jo zadržuje z mili-
jardami svojih listov in korenin pri sebi. Jo nabira v
mahovju ter jo pošilja potem kot oživljajoče vrele in
hladeče potočke v dolino. Ako se v gorah naenkrat
izsekajo velike gozdne površine, se takoj prikažejo
slabe posledice. Kmalu nastopijo hudourniki in gra-

bijo seboj zemljo, kamenje ter dreve in izpremenijo
v trenutku rodovitne doline v žalostne puščave. Hu-
dourniki s svojimi posledicami so prepogosto kazem
za kraje, kjer se slabo gospodari v gozdovih.

V naših krajih nas gozdovi branijo tudi proti mrzlim vetrovom, ker obdajajo dole kot ogrevajoče plašč. Izkušnja nči, da je v gozdnatih krajih mnogo manj mrzlo, kakor na brezdrevesnih planjavah, kjer imajo vetrovi od vseh strani pristop in kjer mora zemlja oddati vso svojo toploto ter zato globoko zamrzne.

In druge koristi, ki nam jih nudi gozd? Daje nam les za zgradbe, orodja, kurjavo, goji nam zdravilna zelišča, jagode in gobe ter nam hrani divjačino.

Tajnostno šuštiyo nad nami stoteri in stoteri bu-
kovi listi. Kaj nam hočejo razodeti? Čuj, povedati
nam hočejo, kako važno nalogo je določil modri Stvar-
nik v svoji naravi njim in njihovim bratom ki jih
je skupaj na milijarde in milijarde. Listi so prevaž-
ni deli vsake rastline, brez njih bi morale vsako ra-
stlinsko bitje usahniti. Z listi rastline dihaajo, kakor
človek in žival s pljuči. Z njimi se tudi hranijo, —
prebavljajo namreč sprejeto hrano in jo pretvarjajo
v rastlinske snovi. Listje je rastlinam tako potrebno,
kakor ljudem in živalim želodec in pljuča. V zimi mi-
ruje rastlinsko življenje. Rastline takorekoč spijo
zimsko spanje kakor mnoge živali. Ko pa pride vige-
red v deželo, tedaj mora rastlina začeti delati, da se
razvije cvetje in da dozorj nastavljenno sadje. V tem
času potrebuje mnogo več hrane kakor po zimi in za-
to ji da modri Stvarnik tudi listje. Ne samo s kore-
ninami iz zemlje, ampak hrano si pridobiva tudi z li-
sti iz zraka. Ako ji odvzamemo listje, se ti rastlina za-
lostno posuši.

Vsak posamezen list je umetnina, tako mojster-
ska, kakor je ne more ustvariti nobena človeška ro-
ka. Čeprav tanek, sestoji vendarle najmanj iz 3 pla-
sti: iz zgornje kože, iz spodnje kože in iz vmes-

Genossenschaft, Egenberg, 22. maja 1916.

večino dalje proti jugu. Zasedli smo že kraje Mosche-
ri, Marco in Mori. Tudi na gorskih planoti Lavarone
so naše čete začele z napadom.

Na primorski fronti so se vsilili te dni le manj-
si boji. Naši zrakoplovi so zopet metali bombe na i-
talijanska mesta.

Na potu v Italijo!

V južnih Tirolah smo dne 18. maja dosegli
zopet prav velik uspeh. Naše prodirajoče čete so nam
celi fronti od doline Astico (južno od dostikrat imeno-
vanega kraja Lavarone) do reke Adige zopet zase-
le znatni del sovražnikovega ozemlja. Pregnale so
sovražnika iz glavnih njegovih obrambnih in izredno
vaznih višinskih postojank.

Naše čete so pod poveljstvom prestolonasledni-
ka Karla Franc Jožefa dosegle uspehe, za celo na i-
talijanski tleh. Izhodno od obmejne gorskega pre-
bena se s neopremisljivim nadaljnjim sunkom zave-
le izredno močno utrjeni postojanki Monte Campo
Molon (1779 m) in Toraro (1899 m), ki ležita na i-
talijanski tleh jugoizhodno od Rovereta. Ti postojan-
ki sta za nadaljnje bojevanje, imenitne važnosti, je
naša težka artilerija skoro popolnoma razstrelila. Na-
še hrabre čete, med njimi tudi slovenski junaki, so
se uspešno vrnile na višinskih nivojih, katere so i-
talijanci smatrali za neozvzete, in so tako zabili v i-
talijansko fronto močno zagodo, ki se vrvila v verigo u-
trdb, katere zapirajo pot v Schio in Vicenzo.

Vazen je tudi uspeh naših čet med Terragnolo
in dolino potoka Valarsa (jugoizhodno od Rovereta).
Ko so si naše čete z zavzetjem prevzeli sovražnik
postojanki Monte Maggio in Costa bella, zagotavljale
pot proti jugu, se z naglim zasledovanjem bežečega
sovražnika tako spretno izrabili položaji, da so se ce-
lo dotisli do severnega pobočja 2114 m visoke gore Col
Santo.

Z zavzetjem postojanke na 1257 m visoki Zugni
torci se je položaj Italijanov na Adiki dolini dne 18.
maja tako poslabšal, da se je cela italijanska fronta
na obeh straneh čete, ki vodi iz Rovereta, proti ju-
gu, zamajala ter se je morala umakniti. Sovražnik
je moral, hodeč nočes, zapustiti kraja Marco (na le-
vem bregu Adige) in Mori na desnem bregu Adige,
južno od Rovereta.

S padcem gornjih dveh krajev pa je tudi i-
talijanska fronta ob jezeru Loppio (izhodno od Gard-
skega jezera), zelo ogrožena. Italijani so si hoteli po-
magati s tem, da so na grebenu Armenterra, sridito na-
padali. Šestkrat so napadli, šestkrat bili krvavo od-
biti. Naše čete se ne dajo ustaviti.

Še dalje v Italijo!

Na južnem Tirolskem prodirajo naše čete na-
prej težje kot prej. Laha vedno dalje ljubljeno i-
talijo. Na gorskem grebenu Armenterra, kjer se je sov-
ražnik s protnapadi obupno ustavljal, so mu naše
čete 19. i. m. odvzele postojanko Sasso Alto. V Su-
ganski dolini so naši sovražniku iztrgali kraj Ron-
cegno. Lepi so tudi uspehi, ki so jih naši pod po-
veljstvom prestolonaslednika Karla Franc Jožefa do-
segli na italijanski tleh. Izhodno od oklopne utr-
be Campo Molon so naše zmagovite čete zavzele zo-
pet tri važne višine: skoro 1700 m visoko goro To-
nezza, 1648 m visoko goro Monte Melignone in pre-
laz Della Vena. Tako se je v črto italijanskih zapor-
nih utrdb napravila zopet zelo občutna luknja. Ca-
dorna je sicer na tem prostoru z veliko naglico zbral
precejšnje število mostva, da bi s protinapadi usta-
vil naše prodiranje, pa ni imel uspeha. Naši so v pe-
tek, dne 19. maja, sovražnika popolnoma pregnali tu-
di z gore Col Santo. Ujetih je bilo ta dan zopet blizu
3000 Italijanov.

Naši so bili bolj nagli ko Cadorna.

"Giornale d'Italia" piše, da so Avstrijci Cador-
no neljubo presenetili. Cadorna je naznanjal in na-
znanjal, da se bo zopet pričela velika italijanska of-
enziva, a naši so Cadorno prehiteli s tem, da so sa-
mi začeli z napadom. Avstrijci so spravili na tirols-
ko fronto ogromno število topov, kateri so glavni v-
zrok avstrijskih uspehov. Pričakovati je, da bo bor-
ba izredno sridita in da bo dolgo trajala.

Italijani "popravljajo" svojo fronto.

Cadorna je brzojavil v Rim, kakor se dne 19.
maja poročila iz Lugana, da je italijanska armada ra-
di neprestanega in srditega napadanja avstrijskih
čet morala svojo fronto v južnih Tirolah zopet "po-
praviti." (Po domače se to pravi: Lahi so se morali
pred Avstrijci umakniti.)

V štirih dneh nad 10.000 Italijanov ujetih.

V času od 15. do 19. maja so naši na južnem
Tirolskem ujeli nad 10.000 Lahov, med temi 190 ča-
stnikov. Štiridnevni plen pa zhaša 50 strojnih pušk
in 61 topov. Te štiridnevne italijanske izgube so več
kot dvakrat tako velike kot so bile izgube Italijanov
v bitki pri Kustoci (dne 24. junija 1866). Pri Kusto-
ci je bilo tedaj ujetih in mrtvih 4000 Italijanov. Sov-

razniki je izgubil tedaj 15 topov. Po tem izgubljen-
ju Lahiša začel umikati.

Lahi znajo dobro bežati.

Vojni poročevalci poročajo, da je bilo zaplenje-
nih v južnih Tirolah zato tako veliko laških topov,
ker so naši Lahi z napadi popolnoma presenetili, da
niso mogli več odpeljati svojih topov.

Naši zrakoplovi zopet v Italiji.

Avstrijski zrakoplovi so dne 19. maja zopet ob-
iskali več črnje italijanskih mest. Bombe so metali
na mesta Perio, Vicenzo, Cedad, Castelfranco, Treviso
in Kasarso.

Rusko bojišče.

Na ruskem bojišču vlada razmeroma mir. Edi-
ne pri Toporovu ob besarabski meji so naši v torek
z uspehom razstrelili več podkopov in zasledili kotino
in bližnje postojanke.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču so Nemci dosegli uspe-
he pri "Mrtvem morzu" (visini 304 m) in v Argonih.
Nemške zračne ladje so v noči od dne 19. na dne 20.
maja zopet metale bombe na angleška mesta.

Pred Solunom.

Kakor poroča ruski list "Novoje Vremja" iz
Soluna, se vsrjo na čeli predsolunski bojni črti ar-
tilerijski boji. Infanterijski boji so pa zelo redki.
Skupina zračnih letal je dne 16. maja napadla z
bombami taborišča Francozov in Angležev pri Kuku-
su, Genshi, Mihalovi in pri Solunu.

Prihodnji teden bodo baje došle zadnje srbske
čete s Krita pred Solun. Za poveljnika v Solunu je
imenovan angleški general Milner.

Turška bojišča.

V turških vojnih poročilih se poroča, da so
Turki na bojišču na Kavkazu zadnji čas dosegli pre-
cejšnje uspehe ter da so se vojna sreča obrnila. Tur-
kom v prid. Na čeli črti, razen ob črnemorski obali
so prešli Turki v ofenzivo. V bojih dne 15. in 16. i.
m. so imeli Rusi velike izgube.

Sv. Oče za premirje.

Poročila iz španskega glavnega mesta Madrida
pravijo, da se vrše pogajanja med papežem, špans-
kim kraljem Alfonzom in predsednikom Wilsonom, da
bi se doseglo premirje med vojskujočimi se državami.
Med premirjem bi se pa naj vršila pogajanja za
sklepanje miru. Španski kralj Alfonz je baje prepri-
čan, da utegne priti mogoče že v kratkem času do
premirja.

Potres v Italiji.

Zadnji potres v sredo, dne 17. maja, o katerem
smo že kratko poročali, je povzročil v srednji in juž-
ni Italiji velika opustošenja. Kljub strogi i-
talijanski cenzuri, ki ne dovoljuje italijanskim listom pi-
sati o škodi, katero je povzročil potres, je vendar to-
liko ugotovljeno, da je bilo mesto Rimini vsled potre-
sa najhuje prizadeto. V mestu je bilo 10 hiš popolno-
ma porušeni, 500 hiš je pa potres tako poškodoval,
da so jih morali prebivalci zapustiti, ker se utegnejo
vsak čas porušiti. Nadalje je potres poškodoval čez
1000 poslopij tako hudo, da so le deloma sposobna za
bivanje. Porušen je rotovž, poslopje prefektura, me-
stno gledališče, več sol ter tudi nekaj cerkev. Veliko
šolskih poslopij in cerkev je pa tako hudo poškodo-
vanih, da so jih morali takoj zapreti. Lepa cerkev
Colonella je tako hudo poškodovana, da se bo mora-
la popolnoma nanovo zgraditi. V okraju Cattolica je
potres porušil 20 hiš, več hiš je pa bilo hudo poško-
dovanih. Koliko človeških žrtev je potres zahteval, se
sicer ne poroča, toda listi pišejo, da se zdravstveno
stanje vsled potresa ranjenih oseb, katere so spra-
vili v bolnišnice, obrača na bolje. Škoda, katero je
povzročil potres v mestu Rimini in po drugod, se za-
sedaj ne more niti približno navesti, toda toliko je u-
gotovljeno, da znaša na milijone.

Oddaja lova.

Ces. kr. okrajno glavarstvo v Ptuj naznanja,
da se lovska pravica spodaj imenovanih občin za do-

po od dne 1. julija 1916 do dne 30. junija 1922 potom
javno dražbo odda v zakup največ ponudnikom.

Dražbo se vrša po sledečem redu:

Vsredo, dne 14. junija 1916, ob 9 uri predpo-
dan na okrajnem glavarstvu v Ptuj u v sobi št. 3,
2. nadstropje, za občine: Sv. Andraž v Leskovcu
739 ha 4 K; Sv. Barbara v Halozah 822 ha 20 K;
Dravci 508 ha 10 K; Sv. Elizabeta 399 ha 4 K; Go-
renski vrh 729 ha 10 K; Gradiše 493 ha 52 K; Vel.
Okč 790 ha 5 K; Gruškovec 663 ha 31 K; Zavre 532
ha 38 K; Skorišnjak 274 ha 2 K; Slatina 416 ha
2 K.

Četrtek, dne 15. junija 1916, ob 9 uri predpo-
ldne v Ormožu, pisarna okrajnega zastopa, za
občine: Vodranci 554 ha 204 K; Frankovci 780 ha
225 K; Hermanci 475 ha 10 K; Jastrebec 182 ha 20
K; Kog 479 ha 10 K; Hum 385 ha 65 K; Sv. Mik-
lavž 731 ha 20 K; Zerovinci 513 ha 30 K; Velicane
444 ha 25 K; Brebrovnik 963 ha 30 K; Vitan 480 ha
80 K.

V soboto, dne 17. junija 1916, ob 9 uri dopol-
dne v Ormožu, pisarna okrajnega zastopa, za ob-
čine: Velika Nedelja 833 ha 100 K; Lahonci 402 ha
10 K; Litmerk 782 ha 10 K; Podgorci 907 ha 85 K;
Rumec 565 ha 26 K; Savi 757 ha 20 K; Samožani
594 ha 22 K; Sardinje 1384 ha 30 K; Sodinci 500 ha
20 K; Trgovci 007 ha 130 K; Vičanec 514 ha 20 K;
Ovčkovci 778 ha 91 K.

Pred začetkom dražbe mora vsak zakupnik po-
ložiti izključni cení enakovaljen znesek kot varščino
v gotovini, v hranilnici ali Raiffeisenovih vložnih
knjižicah, ali v drugih za pupularno proglašeni
vrednostnih papirjih.

Največ ponujajoči mora takoj po sklepu dražbe
v roke voditelja dražbe in zastopnika okrajne
ga glavarstva položiti stroške dražbe, enoletni zakup-
nini, jednakovaljno varščino in enoletni zakupnini;
zadnji v gotovini.

Končno se po § 15. odstavek 2. zakona z dne
21. septembra 1906, deželni zakon številka 12 iz 1907
izrečno pripomi, da se, ako se vsled končnodeljav-
ne razsode v morebitnem še neresenem postopanju,
ali v smislu daljnih določb tega zakona običnisko-
višča poveča ali zmanjša, pri dražbi dosežena zakup-
nina v razmerju površine, prirastka ali odpadka zvi-
ša ali zniža.

Ostali dražbeni pogoji se lahko pregledajo na
okrajnem glavarstvu v Ptuj med navadnimi uradni-
mi urami.

Politične vesti.

Upravna reforma in narodni mir. Izvrševalni
odbor češke agrarne stranke je imel se, pri kateri
je načelnik poslanec Svehla poročal o političnem po-
ločaju. Svoja izjava je tako le zaključil: "Vsa la-
stremljenja, ki hočejo v tem času reformirati javno
upravo, bodisi v čeli državi ali po posameznih deže-
lah, so vredna obsodbe. Kajti velike naloge vojne in
rešitev neodložljivih problemov po vojni nujno zaht-
eva, da se vsa stremljenja strnejo za rešitev teh dr-
žavnih potreb. Zato je tem bolj obsojati vsa stre-
mljenja, ki se tičejo spornih vprašanj narodnega zna-
čaja in bi znala neugodno uplivati na skupno delo
vseh narodov v tej državi." Splohe se zadnje čase
v nemški javnosti množijo odlični glasovi, ki goto-
ve programirajo ožarjajo na nevarnost njihovega
poceta. Narodi monarhije so se takoj prvi dan vojne
res odločno izjavili za državo, za katero radevolje že
skoro dve leti preliva kri in prinašajo druge žrtve,
toda odvedali se niso svoji naradni pravici do svo-
bodnega narodnega razvoja. Države ne bo mogoče u-
rediti po želji enega, ampak v soglasju in z odobrit-
vijo od strani vseh narodov. Danes pa je res prva
dolžnost: Nikdar iz zaledja slabiti skupne brambe
proti zunanemu programu.

Artur pl. Görgey umrl. V Budimpešti je dne
20. maja umrl v starosti 98 let znani poveljnik ogr-
ske ustaške armade iz leta 1848, general Artur pl.
Görgey. Ko se je moral dne 13. avgusta 1849 udati
ruskemu generalu Paskiewicu pri mestu V lagoš, na
južnem Ogrskem, je bil sicer obsojen na smrt, a od
našega cesarja pomloščen.

Raznoterosti.

Se je čas za vojno posojilo! Jutri, v torek,
dne 23. maja, se poteče komaj čas za podpisovanje 4.
vojne posojila. Za to, Slovenci, ki imate denar, po-
žurite se in podpišite! Sijajni uspehi naše armade
pod vodstvom priljubljenega prestolonaslednika nad-
voivode Karla Franc Jožefa nas vspodbujajo in va-
bijo z velikim glasom, da tudi mi v zaledju storimo
v polni meri svojo dolžnost za cesarja in domovino!
Podpirajmo bojevnike s podpisovanjem 4. vojne po-
sojila!

Stiri milijarde IV. vojne posojila. Po poro-
čilih iz Dunaja je dosedaj podpisanih štiri milijarde
kron IV. vojne posojila. Ker je pa rok za podpis-
vanje podalšan do torka, dne 23. maja, bo ta ogro-
mna svota še za mnoge prekoračena.

53letnica rojstva nadvojvode Evgen. Včeraj je naš vrhovni armadni poveljnik generalni polkovnik nadvojvoda Evgen obhajal 53letnico svojega rojstva, danes pa obhaja obletnico svojega imenovanja za prvega generalnega polkovnika avstrijske armade.

† **Kaplan Jernej Stabuc.** Umrli je č. g. Jernej Stabuc, kaplan pri Sv. Lovrencu nad Mariborom po dolgotrajni bolezni v petek, dne 19. maja t. l., v 56. letu svojega življenja. Pogreb se je vršil v nedeljo, dne 21. maja, ob 3. uri popoldne, na župnijsko pokopališče. Bil je dober, blag človek, katerega je vse rado imelo. Rojen je bil dne 13. aprila 1860 pri Sv. Tomažu pri Veliki Nedelji, v duhovnika posvečen dne 20. julija 1884. Kot kaplan je služboval v Starem trgu, v Šmartnu v Šaleški dolini, v Konjicah, na Vidmu ob Savi, v Laškem trgu, v Šmarju pri Jelšah, v Sv. Urbanu pri Ptuj in od leta 1896 pri Sv. Lovrencu nad Mariborom. Svetila mu večna luč!

† **Kaplan Anton Kovačič.** V petek, dne 19. t. m., je po dolgi bolezni, večkrat previden s sv. zakramenti za umirajočega, v 46. letu svoje starosti umrl pri usmiljenih bratih v Gradcu č. g. kaplan Anton Kovačič, kaplan na Vidmu ob Savi. Bil je v prejšnjih letih priden dopisovalec slovenskih listov. Izdal je tudi par slovenskih spisov. Imel je spretno pero. Pogreb se je vršil včeraj, dne 21. maja, v Gradcu. Rojen je bil dne 2. junija 1869 pri Sv. Emi pri Pristavi, v mašnika posvečen dne 25. julija 1896. Kot kaplan je služboval pri Sv. Juriju ob Ščavnici, v Mali Nedelji, v Šmartnu pri Vurbergu, pri Sv. Jakobu v Slov. gor., v Slivnici pri Celju, na Prihovi, v St. Iliju pri Turjaku, v Črešnjevcu, v Šmartnu v Rožni dolini, Zibiki, Majšpergu in na Vidmu. Blagopokojniku svetila večna luč!

Novomašniško posvečenje v somboteljski škofiji se bo letos vršilo dne 8. junija. Med novomašniki je tudi nekaj Slovencev.

Sv. razpelo v tržaških šolah. Resnici na ljubo prinašamo na tozadevno notico v zadnji številki našega lista pojasnilo „Edinosti“, da ni na vseh treh šolah Družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu niti enega razreda, v katerem bi ne bilo razobešeno sv. razpelo. Pač pa ostane v veljavi, kar smo poročali glede mestnih šol.

Velikodušni darovi katoliškega škofa. Djakovski škof dr. Krapac, naslednik nepozabnega škofa Strossmajerja, je daroval povodom 50letnice svojega mašniškega posvečenja svoto 106.612 K za zboljšanje plače kaplanom djakovske škofije, 106.612 K za seme-nišče v Djakovu, isto svoto penzijskemu fondu za djakovsko duhovščino, 100.000 K za bolnišnico itd. Celokupna svota njegovih daril znaša 635.831 K.

80letnica katoliške princesinje iz hiše Hohenzollerecev. Dne 17. maja je obhajala vdovela dež. grofica Ana hesenska, rojena princesinja pruska, 80letnico svojega rojstva. Ana hesenska je sedaj najstarejša članica iz rodu Hohenzollerecev, hči princea Karola, mlajšega brata umrlega nemškega cesarja Viljema I. Bila je poročena z deželnim grofom Friderikom Viljemom hesenskim, ki je umrl pred 10 leti. Mlajši sin Ane hesenske, princ Friderik Karol, je poročen z najmlajšo sestro sedanjega nemškega cesarja Viljema II. Visoko izobražena kneginja je l. 1901 prestopila v katoliško cerkev. Na grobu sv. Bonifacija v Fuldi na Nemškem dne 9. oktobra 1901 se je odpovedala lutrovski veri in prestopila v katoliško cerkev, kar je na dvoru v Berlinu vzbudilo nevoljo. Ta korak so ji v Berlinu tako hudo zamerili, da je zapustila Berlin in se naselila v Frankobrodu, kjer se peča z znanostmi. Ana hesenska je vzor verne katoličanke.

Odlikovan slovenski letalec. Že drugič je odlikovan z veliko srebrno hrabrostno svetinjo ogrski Slovenec Štefan Hozjan, doma iz Dolnje Lendave v Prekmurju.

Slovenski vojaki žalujejo. Domobranec Frano Bohanec nam piše o smrti vojnega kurata č. g. Pinterja: Naznanjam Vam, da nam je dne 11. maja nemila smrt pobrala našega vojaka vojnega kurata č. g. Jožefa Pintera od deželnobrambnega pešpolka štev. 26. Rajni je bil požrtvovalen mož, zvest Bogu, cesarju in domovini ter zelo spošтовan in priljubljen pri častnikih in moštvi oboje narodnosti. Polk je ž njim mnogo izgubil, največ pa naši slovenski fantje. N. v m. p. l.

Slovenski vojaki v Gradcu bodo imeli svoje duhovne vaje od dne 28. maja do dne 1. junija 1916 v frančiškanski cerkvi, ki stoji sredi mesta takoj za Glavnim trgom (Hauptplatz) čisto blizu Karol Ludovikovega mosta. Začetek v nedeljo, dne 28. maja, ob 8 uri zvečer. Vsak dan ob 8. uri zvečer pridiga in nato blagoslov z Najsvetejšim. V sredo, dne 31. maja, dobe vojaki po zaukazu kornega poveljstva po vseh vojašnicah že ob 4. uri popoldne prosto, da morejo takoj pohiteti v imenovano frančiškansko cerkev, koder bo za spovedovanje vojakov pripravljenih več slovenskih spovednikov. Drugo jutro, na praznik Gospodovega Vnebohoda, bo ob 7/7. uri sklepna pridiga, sv. maša in slovesno skupno sv. obhajilo. Do cerkve bodo imeli nekateri precej daleč, toda drugače se ni dalo urediti. Sicer se pa lahko vsak za 10 vinarjev pripelje z električno železnico prav do cerkve. Vse pridige bo imel velik prijatelj vojakov č. dr. Alojzij Nastran, ki bo znal našim možem in mladeničem vli-ti veliko tolažbe in poguma v sree. Naj se torej te prepotrebne pobožnosti in lepe slovesnosti prav zelo

pridno udeležijo, tudi oni, ki bivajo v bolj oddaljenih vojašnicah, kakor v Andritz, Baierdorfu, Göstingu, in Eggenbergu. Naj vabi vsak tudi svoje tovariše k tej tako izredni in ginljivi slovesnosti, ki se doživi le enkrat daleč od ljube domačije!

Dijaški kuhinji v Mariboru so darovali: Posojilnica v Framu 30 K, Posojilnica in hranilnica v Slovenjgradu 20 K, Ivan Medvešek, župnik na Tinjah, 10 K, Mohorjani na Tinjah 10 K, Miroslav Volčič, župnik v Breznu, 10 K, dr. Anton Medved, c. kr. profesor v Maribor, mesto venca t. g. Iv. Markošeku 10 K, Tini Gutman v Göstingu za krul sv. Antona 2 K, tiskarna sv. Cirila v Mariboru, ne računajoč poročilo za 1914-15 K 23.10, dr. Ivan Rajšp, c. in kr. nadzdravnik na bojnem polju, mesto venca t. očetu, 30 K, Okrajna posojilnica v Ormožu 20 K, dr. Pavel Turner, veleposestnik v Mariboru, 20 K, G. Zrnko, župnik v Puščavi, 10 K, Henrik Schreiner, c. kr. ravnatelj v Mariboru, 10 K, Pavel Holeman, kaplan v Mariboru, 16 K, dr. Radoslav Pipuš, odvetnik v Mariboru, 100 K, Fran Ogrizek, župnik v Dramljah, 6 K, Alojzij Sagaj, kaplan v Sv. Lovrencu na Dravskem polju, 10 K, Franc Rampre, kaplan v Sevnici ob Savi, 17 K, Vid Janžekovič, župnik v Svečini, 10 K, Franc Trop, župnik v Šmarjeti pri Rimskih topl., 10 K, dr. Josip Somrek, profesor bogoslovja v Mariboru, 10 K, Franc Koser star., Juršinci, 1 K, Franc Pečnik, župnik v Podgorju, 20 K. Vsem č. g. darovalcem prisrčna hvala!

Draginjske doklade vdovam državnih uslužbencev. Te dni se je podalo odposlanstvo vdov avstrijskih državnih uslužbencev v ministrski svet, kjer je prosilo za draginjske doklade za vdove in otroke državnih uslužbencev. V ministrstvu se je odposlanstvu zagotovilo, da dobe tudi vdove in otroke državnih uslužbencev draginjske doklade. Tozadevna cesarska naredba bo izšla v najkrajšem času.

Več sladkorja. Ministrstvo je izdalo odredbo, ki določa, da dobe sledeče osebe, ki so dobivale dose-daj za 4 tedne samo 1½ kg sladkorja, odslej naprej za 4 tedne 1 in pet osmink kg sladkorja in sicer: 1. Osebe, ki so zaposlene v raznih obratih in industrijskih podjetjih kot obrtni delavci. 2. Rudarji in delavci v plavžih. 3. Železniško in pošto osobje, ki mora opravljati ponočno službo ter železniški delavci, ki so zaposleni v železniških delavnicah. 4. Gozdar-sko osobje. 5. Bolniki in take osebe, ki se zdravijo v kopališčih. Ta ministrska odredba je veljavna od dne 14. maja 1916 naprej.

Sladkorne nakaznice za gostilničarje. Mnogi gostilničarji še do danes ne vedo, kako dobiti sladkorja za svoje goste (za kavo in čaj), ker trgovec brez uradne nakaznice tudi gostilničarjem ne sme dati sladkorja. Nakaznice za gostilničarje se dobijo na pristojnem okraj. glavarstvu. Idi k obč. uradu, in reči županu, naj piše na okrajno glavarstvo po nakaznico in beležno knjigo. V beležno knjigo, ki stane 20 vinarjev, moraš sproti zabeležiti, koliko čaš ali skodelic kave ali čaja si prodal vsak dan gostom. — Ko ti je sladkor pošel, dobiš novo nakaznico.

Sladkor za čebelorejo. Z ministrsko odredbo z dne 4. marca 1916 se je določilo, da se bo za čebelorejo oddalo toliko neobdačenega sladkorja, kolikor ga čebelorejci za obstoje rojev neohotno potrebujejo. Slovenski čebelarji se naj nemudoma obrnejo na svoje Slovensko čebelarsko društvo v Ljubljani, da jim isto preskrbi dovolj sladkorja za čebele. Kdor pa je član štajerskega čebelarskega društva, pa naj pri istem (Gradec, Grazbachgasse 62) naroči potrebni sladkor. Zadnji čas za naročila je do 20. junija.

Modra galica in galun. Ljubljanski „Kmetovalec“ piše: „Splošna zveza kmetijskih zadrug v Avstriji piše: „Izdelovanje modre galice je zadelo zlasti v zadnjem času na razne ovire in težave; posebno nabava potrebnih surovin, pred vsem bakra, je tako težavna, da ni mogoče niti misliti na to, da bi se dalo vso naročeno galico hitro razposlati. Nastopili so slučaji „višje sile“ in pa „dobavo ovirajoči uplivi“, za katerih odstranitev naše moči ne zadošča; c. kr. ministrstvo za poljedelstvo je o teh stvareh prav dobro poučeno in stori vse, kar more, da odstrani ovire. Vendar si pa moramo biti že danes na jasnem glede tega, da bo prišlo obrambno sredstvo proti peronospori v več slučajih prepozno na svoje mesto, vsled česar je treba posebne previdnosti. — Galun, ki je izborno sredstvo za varčevanje z modro galico, je pri kranjski Kmetijski družbi pošel, dasi je imela 10 vagonov zaloge. Galun se je silno podražil in ga zaenkrat sploh ni več dobiti, ker se potrebuje v velikih množinah tudi za strojenje kože in ga tvor-nice ne morejo toliko izdelati, kolikor se ga sedaj takoj potrebuje. Galun je kemijska spojina dveh soli in sicer žveplenokislega kalija in žveplenokisle gline in v škropivu modre galice učinkuje le žveplenokisla glina. Žveplenokisla glina se more torej rabiti namesto galuna, je celo cenejša in je je c. kr. Kmetijska družba kranjska že naročila en vagon ter je bo od-dajala odslej naprej namesto galuna.“ Graška zveza gospodarskih zadrug (Verband landwirtschaftlicher

Genossenschaften, Eggenberg pri Gradcu) se baje ima v zalogi večjo množino galuna.

Velikanski dobiček. Splošna avstrijska družba za vnovčenje živine, ki bo imela odslej tudi na Štajerskem nakupovanje klavne živine v svojih rokah, ima 1½ milijona K delniškega kapitala. V letu 1914 je družba dosegla 153.171 K čistega dobička, v letu 1915 pa že 5.365.233 K, t. j. 350%. Dunajski listi o- stro prijemajo družbo radi njenega prevelikega dobička in ji očitajo, da je družba kriva, da stane 1 kg govejega mesa na Dunaju danes celo 10 K. Da je o- menjena družba pri svoji kupčiji res dosegla l. 1915 tako izredno velik dobiček, je razvidno iz okrožnice, ki jo je družba pred obnim zborom razposlala med svoje delničarje.

Najvišje cene za strojila. Vlada je izdala na-redbo, s katero se določajo največje cene za smrekovo in hrastovo skorjo, katero se rabi kot strojilo pri izdelovanju usnja. Za meterski stot zdrave in suhe smrekove skorje v alpskih deželah južno od Donave je določena najvišja cena 30 K, za skorjo iz Gornje- in Nižje-Avstrijske ter iz drugih dežel pa 26 K. Za zdrobljeno in zmleto smrekovo skorjo 6—8 K več. Za hrastovo skorjo v zvitišču je določena najvišja cena 30 K za meterski stot. Te najvišje cene so veljavne od tiste železniške postaje, kjer se je skorja pridela-la, oziroma naložila.

Paradižnik je sad, ki postaja vedno bolj potreben z ozirom na zdravje, pa tudi na okus jedi. Paradižnik vsebuje mnogo žvepla ter upliva posebno do-bro na ledvične in mehurjeve bolezni; njegovo steb-lo in cima vlečeta bolezni nase. Paradižnik je lahko kuhan ali surov, se shrani v različnih oblikah, daje vsaki jedi boljši okus in olajšuje prebavo. Tudi mast nam prihrani paradižnik, kajti s sladko paradižniko-vo mezgo, ki ne potrebuje nič masti, se je lahko v-saka močnata jed. Treba bi bilo torej, da bi pride-lali letos dosti paradižnika, saj ga zelo pogrešamo, ker ne pride od nikoder. Prst za to rastlino ne sme biti ravno premastna, lega solnena in topla. Tudi pod mrzlejšim podnebjem dozori paradižnik, ako je prav obdelan. Tla je treba posuti večkrat s sajam, da popijejo več solnčne toplote in zalivati dobro z gnojnic.

Letina na Francoskem kaže precej slabo, a kljub temu ne marajo varčevati, ker se zanašajo na zunanji uvoz. Po slabi letini 1913-1914 so morali uvo-ziti za 300.000.000 frankov tujega žita. Cena je od ta-krat poskočila za 75%. Obdelali so pa polja za krog 739.000 ha manj kot prej.

Kdor je našel dne 12. t. m. med župniščem v Rimskih toplicah do kolodvora ali od ondot do Celja na vlaku moje potno dovoljenje (Passierschein), naj blagovoli isto proti odškodnini zanesljivo takoj pos-lati na naslov Franc Ksav. Meško, tč. župnišče Bre-zno ob Dravi.

Cerkvena predstojništva naj sedaj ne pošiljajo cerkvenih posod in drugega cerkvenega orodja v po-pravilo g. Karolu Tratnik v Maribor. Sedaj je nam-reč pri vojaki na Tirolskem ter prosi mnogočastito duhovščino, da mu ohrani popravila, ko se vrne z bojišča.

Dopisi.

Maribor. Okrajno finančno ravnateljstvo nam naznanja, da se bo glavna tobačna trafika v Mari-boru, Tržaška cesta št. 56, oddala potom javne draž-be Celoletni dobiček v času od 1. maja 1915 do 30. aprila 1916 je znašal 2196 K 34 vin. Dražbena raz-prava se bo vršila dne 14. junija 1916, ob 10. uri do-poldne in sicer pri c. kr. okrajnem finančnem ravna-teljstvu v Mariboru. Vadij znaša 200 K. Invalidi iz sedanje vojske, kakor tudi vdove in sirote padlih ali umrlih vojakov uživajo pod gotovimi pogoji napram drugim ponudnikom na vsak način prednost. Natan-čnejši pogoji so razvidni na razglasu, ki je nabit na uradni tabli c. kr. okrajnega finančnega ravnateljst-va (c. kr. okrajno glavarstvo) in mestnega urada (v rotovžu).

Ruše. Naznanja se nam, da je g. Josip Mu-lej, mesar v Rušah, imenovan za nakupovalca klav-ne živine občin v sledečih župnijah: Ruše, Puščava, Sv. Lovrenc, Selnica in Ribnica (mariborski del).

Celje. Naknadna prebiranja letnikov 1897-1866 se bodo vršila za mesto Celje dne 22. maja ob 8. uri zjutraj v prostorih gostilne pri „Zelenem travniku“, za celjsko okolico v Gaberju v gostilni Plevčak dne 23. maja ob 8. uri zjutraj in dne 24. maja ob 8. uri zjutraj pri Plevčaku za občine Škofjavan in Dobrna.

Dolič. Dne 17. maja je umrl posestnik in lesot-ržec g. Aleš Jastrobnik. Vsi štirje sinovi so v vojski. Le č. g. vojni kurat je bil slučajno doma, da je spremil svojega skrbnega očeta k zadnjemu počitku. Svetila pokojniku večna luč!

Kozje. Krajevni odbor Rudečega križa je pod-predsednikom dr. Tombahom priredil dne 7. maja ve-selico z srečolovom, šaljivo pošto in petjem s čistim dobičkom za Rudeči križ. Čisti dobiček je prinesel 474 K 43 v, katera svota je bila poslana v Gradec društvu Rudečega križa. Ta ugoden uspeh je zaslu-ga tržkih gospej in gospodičen, ki so obilno darova-le na dobitkih in skrbele za krasen izid. — Razven tega je bilo tega dne darovano v ta namen v župnijski cerkvi 100 K, katera svota je poslana na kn.-šk. ordinariat v Mariboru.